

OUTDOORREVUE

športujeme v horách

jar 2019

PRÍBEH

Pyré neje,
Pyreneje môže

TREKING

Trek k Annapurne

HOROLEZECTVO

Eiger - Odysee voľne

yak & rsys
OUTDOOR

FOR YOUR

MOUNTAIN

Letná Revue

Letná Outdoor REVUE 2019 prináša 5 zaujímavých článkov: nosným je rozprávanie o spoznávaní výlete do Pyrenej, ďalej je to príbeh o prelezení náročnej cesty Odysee na Eigri, trek okolo Annapurny a nakoniec sú to dva články o novinkách tohtoročnej letnej sezóny od firiem La Sportiva a Tatonka.

Príbeh Pyré neje, Pyreneje môže je rozprávanie o spoznávaní pohoria Pyreneje na hraniciach Francúzska a Španielska. A čo sú vlastne tie Pyreneje? V porovnaní s tým čo poznáme z Tatier, či Dolomitov, sú rozmanité a sú viac ako obrovské. Všetko je väčšie. Jedno údolie znamená celý deň chôdze, zato v prenádhernej krajine.

Eiger - Odysee voľne je článok o prvom voľnom preleze tejto náročnej cesty dvojicou Barbara Zangerl a Jacopo Larcher. Líniu dokončili v roku 2015 Roger Schälli, Robert Jasper a Simon Gietl. V súčasnosti je považovaná za najťažšiu skalnú cestu v stene a má 30 dĺžok s obťažnosťou až 8a+. Je odistená zmesou nitov a skôb, často

veľmi ďaleko od seba. Na jej prelez je potrebných niekoľko dní.

Trek k Annapurne je, spolu s trekom do základného tábora pod Everestom, najfrekventovanejší v Nepále. Organizačne je pomerne jednoduchý, pretože ani sprievodcovia, ani nosiči nie sú povinní.

Do tohtoročnej letnej sezóny máme pripravené dve **Novinky od La Sportivy**. Prvou je Trango Tech GTX, ľahká, flexibilná topánka, ktorá je vhodná najmä na vysokohorské túry a druhou z noviniek je vylepšená legendárna lezečka Testarossa.

Bezpečnostné a inovatívne novinky v kolekcií Tatonky je informácia o nových batohoch vybavených bezpečnostným systémom RECCO. Do tohto radu patria outdoorové batohy Skill 30 RECCO, Kings Peak 45 RECCO a Kings Peak 60 RECCO.

Prajeme Vám pekné čítanie a v lete na túrach krásne počasie a šťastné návraty.

Váš tím Yak & Rysy ■

yak & rysy
OUTDOOR

www.yakrysy.sk

profi výbava
akčné leto

LA SPORTIVA
innovation with passion

SHOP NOW ON WWW.LASPORTIVA.COM

www.lasportiva.com
Become a La Sportiva fan
@lasportivafan
Val di Fiemme, Trentino

Pyré neje, Pyreneje môže

Niektó možno pyr é neje, no ja môžem pyr é a aj Pyreneje. Mladý muž v knižkupectve mi na otázku, či nemá o nich knihu, len vyvalil oči, a že čo to je, tie Pyreneje – to ešte nepočul.

Kedže Panta Rhei znamená v gréčtine – všetko plynie, v tom duchu, že nevstúpiš do tej istej rieky, snáď sa už o kusok posunul, či azda preplával ďalej k obzoru. Nuž ale, kto raz listuje v tomto outdoor revue, ten sa vyzná. Nemusím sa veľmi rozpísať, aké sú to ohromné kopce. Tiahnu sa od Atlantického oceánu až po Stredozemné more, tvoria prirodzenú hranicu medzi Francúzskom a Španielskom a v jednom z horských údolí je drobná Andorra.

Sú takí, ktorí toto 435 km dlhé pohorie prejdú, či skôr prebehnú na jedenkrát a trvá im to tri týždne, iní za mesiac, za dva, a sú takí, ktorí si ich dávajú

po kúskoch niekoľko rokov. Aj ristretto sa dá vypíť na jeden šup alebo desiatimi dúškami. Kto chce dlhší pôžitok? Možno kávu vypijem naraz, ale pôžitok z Pyrenejí si predlžujem neustále. Vďačím za to Edite a jej neutíchajúcej energii vymýšľať výlety. Už je tomu päť rokov, keď mi v nebohej Cverne vedľa Yak & Rysy rozprávala o svojich plánoch na leto. Počúvala som ju len zľahka, tak ako vždy, v hlave som mala štiavných permoníkov, o ktorých som v tom čase písala, až do chvíle, keď spomenula, že výlet sa začne v údolí supov. V poslednej kapitole knižky mi v hlave lietali samé dravce, dlhé vlasy sokoliarov, vábitká, a slovo sup mi odrazu tak silno zarezovalo – bez váhania

som sa votrela na výlet. Editine súputníčky Renca a Violka, mali už kúpené letenky a tak som bola nútená vynaložiť energiu a prejavitiť ozajstný záujem. Nasľubovala som, že budem fotiť, poslúchať, nevadiť sa, rozdelím sa s chlebíkom, poľúkam rany, neviem čo ešte a večer som už googlila miesto, kde mal začať náš výlet.

Foz de Arbayun – veľkolepý kaňon, kde lieta orlosup bradatý, Quebrantahuesos, ako ho volajú

Katalánci. Jeho presný preklad je: Ten, čo láme kosti. Vzniesie sa s nimi do výšin nad oblaky a pustí kosti na zem. Potom sa nakrmí kostnou dreňou. S trojmetrovým rozpätím krídel je jeden z najväčších lietajúcich vtákov sveta. Aj u nás v Západných Tatrách zaznamenali mláďa menom Adonis, a ten vraj skončil niekde vo francúzskych Alpách. To všetko som si prečítala, ale keď sa plány stali skutočnosťou a ocitli sme sa na mieste a hľade-

li do kaňonu, bola práve hmla a supy nelietali. I keď neskôr sme mali šťastie a vďaka miestnym vtáčkarom sme videli samičku letieť do hniezda, kde mala dve mláďatá. Takže napriek tomu, že môj vytúžený bod programu sa splnil, túlať sa týmto divokým pohorím je úžasný zážitok.

Ale ako sa to vlastne začalo? Nápad ísť do Pyrenej bol samozrejme Editin, a to pre akúsi zmenu. Keďže Dolomity alebo Alpy sú dosiahnuteľné autom a na výlety sme vyrážali z jedného miesta, už spôsob balenia bola zmena. Vážili sme si batohy, ktoré sme boli ochotní niesť na chrbte dva týždne. Dnes mám pocit, že ich máme z roka na rok ľahšie, verím, že raz zistíme, že nič nepotrebuje. Možno sa do nich zmestí strach, napríklad z búrky, jednoducho ich odhodíme a bude vybavené. A čo sú vlastne tie Pyreneje? V porovnaní s tým čo poznáme z Tatier, či Dolomitov sú rozmanité a sú viac ako obrovské. Všetko je väčšie. Podľa mňa aj horizont je ďalej ako zvyčajne. Jedno údolie znamená celý deň chôdze, zato v prenádhernej krajine.

Páči sa mi všade. Farebnejší vápenec na západe, monumentálnosť kaňonov v centrálnych Pyrenejách, vyprahnuté úbočia Katalánska a vlastne celý východ, kde je žulové podložie. V turistických sprievodcoch vedie jednoznačne Národný park park Ordesa y Monte Perdido. Tiahne sa údolím rieky Ara až po údolie rieky Zinca. Je bohatý na lesy, bystriny, vodopády a pretkaný nekonečnými chodníkmi. Strmé vápencové masívy, miestami vysoké 3000 m rozdeľujú štyri kaňony. Fascinujúcim miestom by mohol byť i Národný

park Aigüestortes y Estany Sant Maurici v Katalánsku. Daň za nádhru a dostupnosť do týchto parkov je ale množstvo turistov.

My, týmito exponovanými miestami, našťastie, len prechádzame. Chvíľu si užijeme pohodlie a civilizáciu a ďalší deň sa ocitáme opäť na mieste, kde človeka takmer nestretáme.

Je strašne príjemné byť ďaleko od všetkého a užívať si samotu. Nikde nikto, len hvízdajúce svište, kde-tu stádo koní, oviec, kráv, pred ktorými máme mimochodom stále rešpekt. Bojíme sa ich a veľkými oblúkmi ich obchádzame. Ueberáme sa cez nekonečné doliny a sedlá, nad nami krúžia supy, čakajú kedy sa stratíme, pretože to sa nám stáva asi na každom výlete, opäť sa nájdeme, a niekedy až po deviatich hodinách konečne prídeme na chatu. Začne sa zaplňať a vtedy zistíme, že v horách sme predsa len neboli samé. Je to vždy záhada, odkiaľ sa pozliezajú.

Chaty sú od seba vzdialené približne na celodennú túru a z toho vyplýva, aké dôležité a vlastne nutné si ich dopredu rezervovať, pretože v opačnom prípade, by sa chatári na nás mračili a možno ani nedali večeru. Možno. Takú skúsenosť nemáme, pretože aj keď sme párkrát zmenili trasu kvôli počasiu, zatiaľ sme sa vždy dopredu nahlásili. Takže hladné zaspávame len z času na čas a to vďaka prísernému zvyku Španielov, večerať až po ôsmej, dokonca i po deviatej, čo už je pre nás noc. Vtedy musí stačiť syr, prípadne pohár rioji. Alebo aj dva.

Co je typické pre Pyreneje?

Vďaka oceánu, je to neustále sa meniace počasie. Búrka môže prevrhnúť kedykoľvek a kdekoľvek. Vôbec nehľadí na to, že sme medzi skaliskami a z ničoho nič začne nekompromisne trieskať a ťakať nás na smrť. Edita pridá do kroku strmo hore, ja sa snažím tiež, ale po chvíli mi búcha srdce o stošesť a premýšľam, či vypustím dušu alebo sa pristavím, nech sa deje čokoľvek a začnem fotiť stádo koní rútiacich sa dolinou. Vyberiem si to druhé a snažím sa nevnímať si oblohu. Mám šťastie a hromy-blesky ma míňajú. Ak tieto hraničné chvíle prekonáme, adrenalínu je plné vrece, oči besne žiaria a ďalší nezabudnuteľný zážitok máme navždy v pamäti.

Na poslednom výlete som si netrúfla ani fotiť. Dokonca sme dodržali všetky pravidlá, ako sa správať, keď okolo nás švihajú blesky. Zjavil sa akýsi hrdina, možno to bol Parom, Tor alebo Poseidón a vysvetlil nám, že už sa nemusíme báť, že nebezpečné bolo, keď padali krúpy, takže už môžeme vyjsť z úkrytu. Ako nejaký guru, celkom nás

upokojil a aj keď hromy neutíchli a nebo opäť chrliło mrazivé krúpy, sme ho poslúchli a kráčali

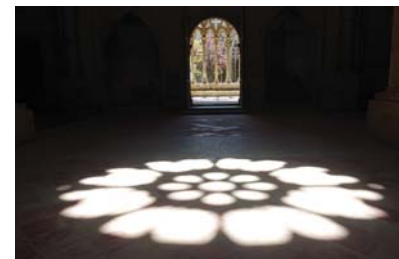
ďalej. Nechali sme sa opantať a verili sme, že všetko je ok. Ťažko spätne posúdiť, aký pomer šťastia a rozumu v tom bol.

A keď sa v tej búrkovej metelici, ktorá sa pohráva s ľudskými životmi, vynorí konečne chata, stačia jediné dvere, obyčajná drevená doska a je od nej pokoj, dovnútra nevojde.

Dvakrát sme sa kvôli počasiu vzdali a zmenili trasu, čo je samozrejme značne zložité jazykovou bariérou, neznalosťou prostredia a zvykov. Angličtina je práve tam, kde nevyhnutne potrebujeme nejakú info na nič. Preto dnes už čo to španielsky rozumiem, a keď počujem Editu: Zlož si vetu a povedz to a to, je to čistý stres,

keďže nie som komunikátor ani v slovenčine. Sú to komplikované chvíle. Dívame sa, snažíme sa odohnať hmlu, ktorá si len tak vymaže krajinu a všetky svetové strany, a bezmocne čakáme, kedy nám obloha vráti ukradnutú horu. Hľadáme v mape iný variant cesty, je potrebné rezervo-

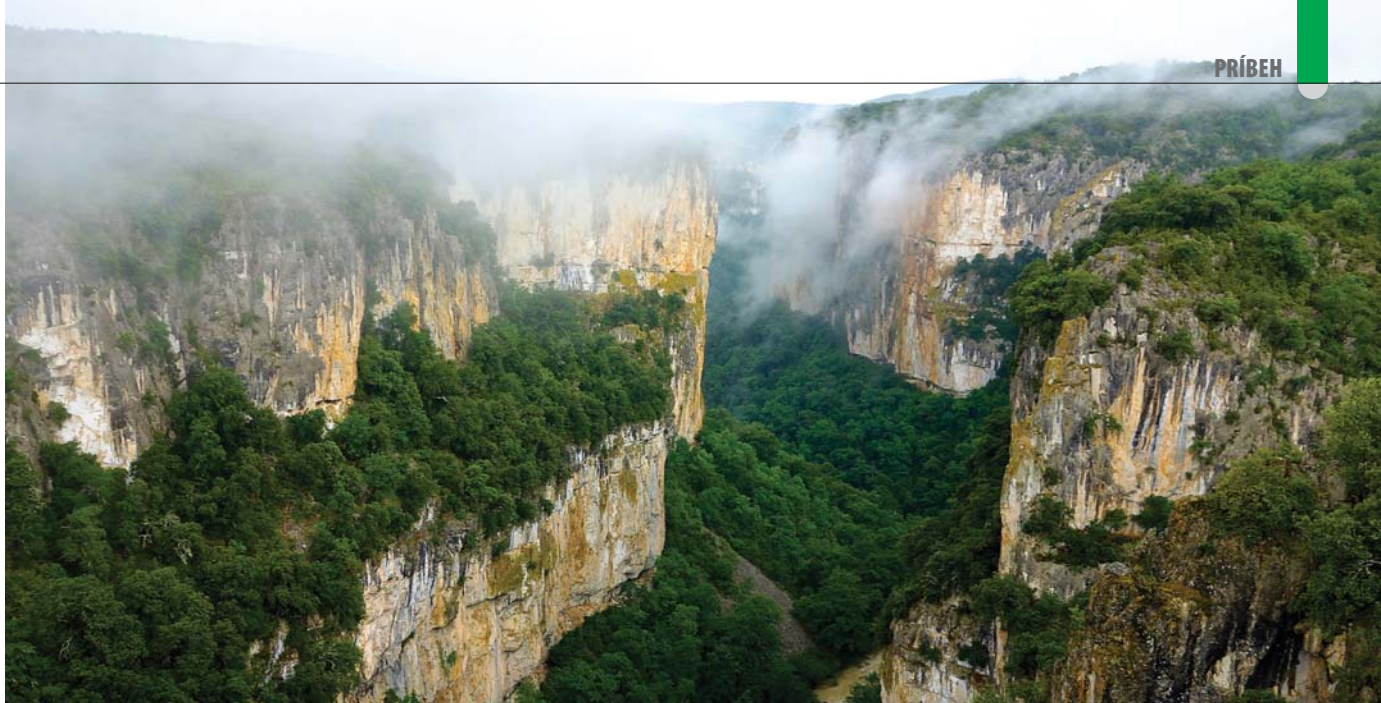

vať si inú chatu a nejakú sa tam dopraviť. Riešenie, aj vďaka vskutku nápomocným Španielom, sa doteraz vždy našlo a pocit bezpečia mám tým pádom stále viac umocnený. I keď sa zdá, že cesty sú nedostupné, na mnohých miestach sa dá privolať taxík. Osud nám nadeľuje slnko alebo dážď, so spravodlivosťou to nijako nesúvisí, musíme zmeniť, čo je treba. Za 50 až 100 € sa presunieme na miesto, kde nám počasie praje a sme očarené. Teda ja s istotou a u Edity vidím chmáry, chvíľu ešte premýšľa, ako nabudúce prekrížujeme kopce, aby sme chýbajúci úsek doplnili. Ale ona na to príde, o tom nepochybujem.

Čítam si denníky a za tých päťkrát, čo sme boli v Pyrenejách majú spoločné to, ako sme sa strácali a nachádzali. Nepoužívame GPS, to už spozorovali aj supy, ktoré nás sprevádzajú a škriekajú ako besné, ale mali zatiaľ smolu, pretože aj keď mnohokrát po celý deň nestretneme nikoho, za každým sa objaví záchranca a ukáže smer cesty. Akoby zázrakom, takže ešte pár rokov a začnem veriť v nadprirodzeno. Buď je to hubár, ktorý s nami šiel takmer dve hodiny, aby mal istotu, že sa opäť nestratíme, alebo jeden Čech, ktorý nám na otázku kadiaľ, odpovedal, tadyma nebo tadyma. Prišiel do hôr na týždeň a už sa túla tri mesiace, tak sa mu tam páči.

V západných Pyrenejách sme taktiež nenašli značenie, pretože tam ani nebolo, keďže sme si vybrali okruh *Ruta de las Golondrinas*. Vznikol na počesť žien, tzv. lastovčičiek, ktoré na jeseň, predtým ako napadol sneh a odrezal od sveta južné svahy Pyrenej, museli prejsť za 3 - 4 dni priesmyk, a aby ušľachtili rodinu pracovali v továrni, kde šili plátané topánky. Agentka, u ktorej sme sa prihlásili, prvýkrát videla ísť niekoho bez GPS. Dala nám veľmi chabú mapku okruhu, ako darček jeden pár topánok a prežehnala sa.

Skoro sme zistili aké to bolo nerozvážne. No ako vždy, keď sme bezradne pobebovali všetkými smermi, zjavil sa pán so psom a zachránil nám život. Odviedol nás k svojmu autu, bez rozmýšľania sme nastúpili a hodinu nás niekam viezol. Jednou rukou točil volantom a druhou sa búchal do prs,

že on je Bask. My sme boli šťastné, velebíme záchrancu, máme radi Baskov, nech si hovoria čo chcú.

Čítala som rozhovor so Zikmundom, v ktorom mu Karl Loprais povedal: „Viete, ako som vám na *Dakaru závidel, že ste v Núbijскеj púšti nemali GPS? Mohli ste blúdiť a boli z toho nádherné kapitoly v knihe. My v každom okamihu vieme, kde sme. Čítate ten rozdiel? Dobrodružstvo do cestopisu sa odrazu scvrklo na pohľad na displej džípiesky.“*

Možno je to práve tento moment, ktorý sa mi páči. Máme k dispozícii mapu, nejaký krátky odstavec v sprievodcovi a to je všetko, čím disponujeme. Ak by som šla s niekým, kto sa vyzná a ide na istotu, nepotrebujem premýšľať, len sa nechá viesť. V našom prípade, každá hodina, každá minúta, každý pohľad dopredu sú spojené so zvedavosťou, či sme tam, kde máme byť a pohľad na krajinu je krajší ako na fotke v príručke, pretože také širočizné kaňony a veľkolepé krížovatky medzi horami sa do žiadneho obrázku nezmestia.

Ale presvedčili sme sa, že značenie ciest sa viditeľne zlepšilo, takže ak sa naša cesta stotožňuje so značenou GR10, GR11, či HRP, v tomto prípade GPS nepotrebujeme, ale tak či onak, sme sa na našej poslednej túre ešte raz stratili, dávali sa do mapy a zjavil sa opäť jeden pán a šiel s nami takmer pol hodinu k našej značke. Ukázal nám pritom protihľadá kopce, ktoré sa tiahli v dialke pred nami a vrazil, že je to Sierra del Cadi. Dávali sme sa tým smerom a akoby nás zmagnetizovali. Takže už vieme, kde budeme blúdiť tento rok. Nebudú možno tak vysoké ako centrálny Pyreneje, je to predhorie, no nám sa budú páčiť.

V kempe v Ochagavii sme stretli krásnu dievčinu. Bola na púti do Santiaga a Španielsko si tak zamilovala, že sa musela vrátiť. Takže, je možné stretnúť krásnu babu s batohom ako svet a samu ako prst. Španielka to nebola, bola celá farebná ako aj my, čo je do očí bijúce. Tito domáci, sú totiž poväčšine celí v čiernom. My máme zakaždým

na sebe spektrum farieb. „*Quelle couleur!*“ zvolala jedna Francúzka, keď nás míňala na chodníku. Fotila som ju a mala som pocit, že vlastne v tom čiernom nevyrušuje a ladí s prírodou.

Ale nakoniec v Pyrenejách nič neruší fotku. Kamenné domy, prastaré kostoly, bridlicové strechy, stromy, lúky, ovce, všetko presne zapadá.

S Editou mám dohodu, že na desať kostolov, ktoré, samozrejme, dýchajú históriou, ak je príležitosť a čas dovoľí, pozrieme si jednu galériu moderného umenia. Nová dizajnová prvotriedna stavba, plná fotiek, obrazov až po rôzne vizuálne performance, z ktorých sa hlava krúti, je parádny zážitok.

Takto sme videli múzeum v Pamplone alebo Guggenheim v baskickom Bilbau a aj týmto výlet do Pyrenej dostal nový rozmer. V Španielsku je toho veľa, takže vôbec netuším, čo všetko nás ešte čaká.

Text a foto:
Zuzana Bodová ■

Eiger

- Odysee voľne

Barbara Zangerl a Jacopo Larcher zopakovali Odysee, náročnú cestu na Eigeri, ktorú dokončili v roku 2015 Roger Schälli, Robert Jasper a Simon Gietl.

Eiger vždy hral osobitnú úlohu v histórii európskeho horolezectva. Sláva jeho severnej steny strašila a zároveň lákala generácie lezcov, vrátane nás.

Niekoľko sezón sme snívali o výstupe na Eiger, ale z nejakého dôvodu sme sa do toho nikdy nepustili. Cesty ako *Paciencia*, *La vida es silbar* alebo *Odysee* nás stále fascinovali, takže toto leto sme sa konečne rozhodli ísť vyskúšať si ich..., alebo aspoň jednu z nich.

Počasie sa čoskoro ukázalo ako hlavná prekážka. Horúce počasie hralo v náš prospech, ale časté búrky určite nelákali zostať v stene viac dní.

Avšak túžba vyliezť na vrchol zvíťazila a tak sme v polovici augusta vyrazili do *Grindelwaldu*. Aby sme sa vyhli problémom s počasím, rozhodli sme sa vyliezť niekoľko jednoduchových ciest a bivakovať na úpäť ľadovca. Naša prvá cesta v stene bola *Deep blue sea*, pravdepodobne jedna z najznámejších a najkratších ciest na Eiger. Okamžite nás zaujala kvalita skaly, ktorá si nič nezadala s vznešenejšími vápencovými stenami. Pre našu druhú cestu sme si vybrali *Magic Mushroom*, oveľa dlhšiu a náročnejšiu ako tá predchádzajúca, ale stále vyleziteľná za jeden deň. Vďaka troche šťastia s počasím sa nám podarili oba výstupy vyliezť ►

voľne, skvelý štart a pekná motivácia vyskúšať niečo dlhšie a náročnejšie.

Po prelezení týchto ciest sme našu pozornosť obrátili na *Český pilier*, pravdepodobne najprevisnutejšiu a najkompaktnejšiu časť steny, kde sa nachádzajú známe cesty **Paciencia a La vida es silbar**. Naším cieľom bol však posledne urobený výstup v tejto časti Eigeru cesta **Odyssee**. Roger Schälli, Robert Jasper a Simon Gietl ju začali robiť v roku 2009 a dokončili v 2015. Je v súčasnosti považovaná za *najťažšiu skalnú cestu v stene* a stále čakala na voľné prelezenie. Jej 30 dĺžok s obťažnosťou až 8a+, odistených zmesou nitov a skôb, často veľmi ďaleko od seba, ju robia náročnou viacdennou cestou. Vzhľadom na obťažnosť sme preto plánovali stráviť v stene asi štyri dni. Takto by sme mali dosť času na to,

aby sme ju skúsili vyliezť voľne. Samozrejme, veľkou neznámou a jednou z hlavných prekážok bolo počasie. Rozhodli sme sa, že nebudeme sledovať predpovede počasia príliš starostlivo a vyrazili sme. V stene sme strávili presne 4 dni a noci, počas ktorých sme boli prekvapení niekoľkými búrkami. Našťastie je pravá strana Eigeru veľmi previsnutá a my sme sa mohli ukryť pred dažďom v našej bivačovacej plošine. Aby sme znížili hmotnosť, vzali sme len jednu, nepochybne ľahšiu, ale aj oveľa nepríjemnejšie riešenie..., úprimne sme sa počas nášho pobytu v stene nevyspali!

Zníženie hmotnosti našej obuvi bolo veľmi jednoduché, preto našou voľbou boli *La Sportiva Kataki*. Vzhľadom na štýl cesty sme potrebovali precízne lezečky, ktoré by poskytovali podporu počas 30 dĺžok, ale zároveň neboli príliš pevné a držali na trenie.

Prvý deň sme vyliezli prvú náročnú dĺžku a ukončili ho prelezením krátkeho bouldra za 8a+. Druhý deň bol určite najintenzívnejší. Vela dĺžok až do

7c+, ktoré boli úplne mokré a museli sme tvrdo bojovať, aby sme ich preliezli. A čo viac, ďalší bivak bol mokrý, čo náš pobyt v stene ešte viac znepriemnilo, ale vzdať sme sa nechceli. Na tretí deň sme preliezli poslednú ťažkú dĺžku za 8a asi sto metrov pod vrcholom, kde sme naposledy bivalovali. Nasledujúci deň, vystrašený frontou zlého počasia, ktorá sa blížila, sme rýchlo doliezli posledné ľahšie dĺžky. Následne nás čakalo dlhé zlaňovanie cestou. Predpoveď sa ukázala ako správna a silná búrka nás prekvapila na konci zostupu. K autu sme dorazili premočení a vyčerpaní, ale zároveň veľmi šťastní, že sa nám podarilo túto veľkolepú cestu preliezť voľne.

Text a foto: La Sportiva ■

Trek k Annapurne

V hlavnom meste Nepálu v Káthmandú pristávame v sobotu popoludní. Je zamračené, teplo a hneď ako sme sa ponorili do víru mesta, začíname „nasávať“ jeho znečistené ovzdušie.

Mesto je totiž jedno z najviac znečistených miest sveta, k čomu prispievajú hlavne tisíce áut, motoriek i jeho poloha v údolí medzi horami. I všadeprítomný prach. Množstvo ľudí používa na dýchanie rúšku, neviem si ani predstaviť, aká tu musí byť choroba dýchacích ciest. Dúfame, že sa v meste budeme musieť zdržať čo najmenej, keďže našim cieľom je prejsť časť trasy treku okolo Annapurny.

V súčasnosti je pomerne jednoduché vybrať sa do tejto časti Himalájí. Na absolvovanie treku treba iba povolenie ACAP (Annapurna Conservation Area Permit), ktoré si na počkanie vybavujeme v Nepal Tourist Board ešte v sobotu neskoro popoludní. Treba na to iba dve fotografie a 33 amerických dolárov. Ďalej je ešte potrebný permit TIMS, ale kancelária na jeho vybavenie už bola zatvorená a máme si ho vybaviť vo východisku treku. Na tento trek teda nie sú povinní ani sprievodcovia ani nosiči (tých si samozrejme zobrať môžete). V minulosti na cestu do hôr bolo potrebné počítať s dlhými dňami pochodu. Dnes sa do východiska pohodlne dostaneme autobusom.

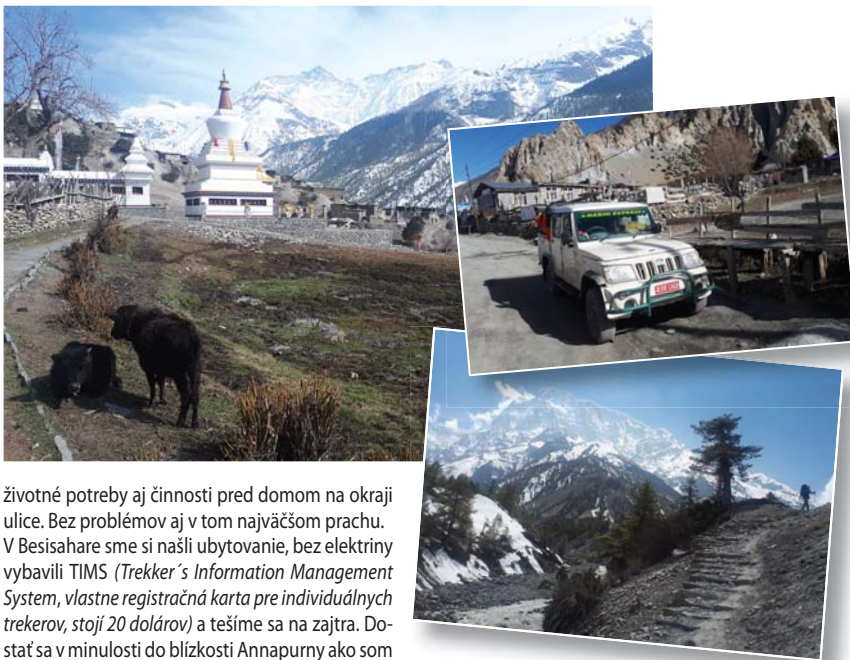
Keďže sa nechceme hrať na nejakých zhýčkaných západných turistov, z Káthmandú do Besisaharu ideme lokálnym a nie turistickým autobusom. Trasa z Káthmandú vedie cez horské sedlo a veľmi dlho údolím najdlhšej nepálskej rieky Trisuli. Prekvapuje ma množstvo kempov na jej brehu,

rieka je totiž obľúbeným cieľom splavovania na raftoch. Podnikaví Nepálci ponúkajú turistom aj takúto možnosť aktívneho oddychu. Cesta je však neuveriteľne prepchatá autami. Miestami ideme doslova krokom. Ak sa tu stane nehoda, je to zdržanie na niekoľko hodín. Trasa má zhruba 170 km a náš autobus to aj s prestávkami zvládol za asi 8 hodín. Už keď pri odjazde rozdávali igelitové sáčky, tušili sme, že tá cesta bude stáť za to. Oboznámili sme sa s obsahom žalúdka dievčata pred nami a hlavne sme celý čas mali možnosť cez okno autobusu pozorovať život obyčajných Nepálcov. Veľmi ma fascinovala ich schopnosť realizovať všetky ►

vo výške 1100 m. Ušetrili sme tým dva dni pochodu. Väčšina trekerov začína okruh okolo Annapurny až v Chame v nadmorskej výške 2500 m. Trek okolo Annapurny je, spolu s trekom do základného tábora pod Everestom, najfrekventovanejší v Nepále. Vedeli sme to, napriek tomu sme tam vyrazili. Povedali sme si totiž, že sme v Himalájach prvýkrát a na ten prvý dotyk nám to bude stačiť. Ľudia v tejto oblasti sa už úplne prispôbili dopytu turistov. Vo všetkých osadách je množstvo lodžií či hotelíkov, kde sa dá ubytovať, všade sú bohaté

životné potreby aj činnosti pred domom na okraji ulice. Bez problémov aj v tom najväčšom prachu. V Besisahare sme si našli ubytovanie, bez elektriny vybavili TIMS (Trekker's Information Management System, vlastne registračná karta pre individuálnych trekerov, stojí 20 dolárov) a tešíme sa na zajtra. Dostať sa v minulosti do blízkosti Annapurny ako som spomínal vyžadovalo čas. Dnes je vybudovaná cesta pre terénne autá až do Manangu, ktorý leží vo výške 3500 m. Ísť až tam by bola veľká chyba, aklimatizáciu človek neoklame a keď si chce hory užiť, treba sa do výšky dostať postupne. Vzhľadom na náš čas terénne auto využijeme aj my, aj keď sme sa rozhodli odviezť sa iba do Syange, ktoré leží

možnosti najesť sa, či nakúpiť si chýbajúce veci. Iba ich cena sa mení so vzrastajúcou nadmorskou výškou. Takže nie je potrebné brať si so sebou stan (spacák je výhodou, aj keď nie je nevyhnutný) a netreba si brať ani jedlo. V minulosti to tak nebolo a nie je to až tak strašne dávno. Výpravy museli

byť sebestačné, spávalo sa v stanoch, varili kuchári výprav a na nosenie výbavy, výstroja a potravín sa najímali šerpski nosiči. Kto však chce zažiť niečo podobné, nič mu nebráni nosiť si všetko so sebou. Cestou do Syange sa natriasame v rytme hrbolatej cesty. Nechápem, ako po nej môžu prejsť nákladné autá či malé autobusy, ktoré cestou stretáme. Absolvujeme prvú kontrolu permutu ACAP, ktorý nám ešte budú kontrolovať veľakrát. V Syange opúšťame pohodlie auta, dávame si výdatný obed, ruksaky putujú na chrbát a vyrážame. V tejto nadmorskej výške je ešte teplo, okolo rastú aj banánovníky, vegetácia je ešte bohatá. Začiatok apríla ešte nie je vrchol jarnej trekovej sezóny, takže som nevedel, aká bude frekvencia jazdenia terénnych áut a nasávania prachu našimi dýchacími orgánmi. Našťastie to nebolo nič tragické. Trasa treku totiž často vedie po ceste, občas ide po chodníku paralelne s cestou, no tam dosť nezmyselne naberaá výšku a hneď ju zase stráca, takže pohodlnejšie je ísť po tej ceste. Spočiatku svietilo slnko, no popoludní prihrmela búrka a hneď prvý deň sme aj zmokli. V rovnakom čase pri silných búrkach na juhu Nepálu zahynulo takmer 30 ľudí. Postupne sa organizmus prispôboval pravidelnej chôdzi a tak postupujeme ďalej a naberaáme výšku. Prvú noc sme spali v dedinke Tal, kde sme hneď v prvom ubytovacom zariadení spali iba my dvaja, čo sa nám celkom pozdávalo, keďže sme boli psychicky pripravení na davy trekerov. Tal leží vo výške 1700 m, druhú noc sme sa ocitli v Timangu už v cca 2500 m. Výhľad na našu prvú osemtisícovku Manaslu bol nezabudnuteľný. Tretia noc v Bhratangu v hoteli na jablkovej farme už bola chladná. V Lower Pisangu sme po prvýkrát spali nad 3000 m. Opäť ako jediní hostia. Priamo z okna izby sme mali výhľad na trekové kopce Pisang a Chulu West.

Ponuka jedla je na trase viac menej rovnaká. Ubytovanie funguje na princípe, že ak si dáte večeru a raňajky, tak za ubytovanie neplatíte. Na raňajky si dávam väčšinou kašu z campy s ovocím, obvyklým jedlom cez deň je dal bhat. Ryža so šošovicou, vlastne šošovicovou polievkou a zeleninou. Ak

máte málo, väčšinou zaznie otázka: More dal? More bhat? Okrem toho, základ ostatných jedál tvoria zemiaky, zelenina a vajcia. V ponuke je aj chicken či jačie mäso. Na pitie množstvo variácií čaju či pivo Everest alebo Tuborg.

Z Lower Pisangu sme si zvolili spodnú trasu cez Humde. Je menej frekventovaná ako horná cez Ngawal. Bola to asi najkrajšia časť treku s výhľadmi na jednotlivé vrcholy Annapurny. Cestou je aj letisko, ktoré sa zatiaľ komerčne nepoužíva. V prípade nutnosti záchrany však pomôcť môže. Etapu končíme v Bhrage vo výške 3450 m. Jeho stará časť s terasovite postavenými domami leží okolo budhistického kláštora.

Vzhľadom na náš čas prechod sedla Thorong La už nestíhame. Venujeme sa výletom v okolí Bhragy a Manangu. Trekerov tu rapídne pribudlo a sme radi, že sme si prvé dni užili v relatívnom pokoji. Postupne sme vystúpili k skalnému kláštoru Praken gampa, kde miestny láma udeľuje požehnanie pred dôležitým výstupom a najvyššiu výšku cca 4700 m dosahujem počas výstupu nad ešte zamrznuté a zasnežené jazero Ice Lake. Výhľad odtiaľ na vrcholy Annapurna III a IV či na Gangapurnu bol naozaj očarujúci. Dôstojná bodka za touto časťou Annapurna Himal.

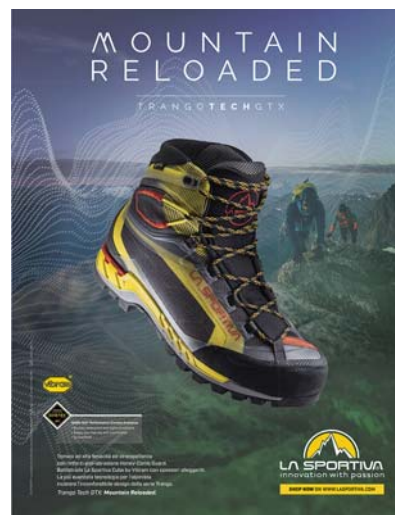
Napriek tomu, že je to oblasť často navštevovaná turistami, ľudia sú tu milí a nápomocní, aj keď romantika minulosti je nenávratne preč. Čaro pôvodného života obyvateľov Himaláji je potrebné hľadať na odľahlejších trekoch. Na spiatočnú cestu využívame aj my džíp, ktorému tesne pred cieľom odpadlo koleso. Stalo sa to už na nie nebezpečnom úseku, neviem si predstaviť, keby to koleso odletelo v strmom zráze, kde je cesta vysekaná v kolmóm skalnom masíve. Ešteže sme boli u toho lámu.

Čo sa týka budúcnosti, ľudia v Manangu vraj veľmi diskutovali, či predĺžiť cestu smerom k Thorong La. Našťastie sa zhodli, že nie, to by bol koniec trekingu v tejto oblasti. V súčasnosti tak cesta stále končí tam. Len či to tak aj zostane...

Text: Branislav Štefánik
Foto: Juraj Pavlík ■

Novinky od La Sportivy

Dve z novinek tohoročnej letnej sezóny od talianskeho, renomovaného producenta outdoorového vybavenia La Sportiva.

1. Prvá je **Trango Tech GTX** ďalší pokračovateľ veľmi úspešného radu **TRANGO**, určeného na turistiku a vážnejšie podnikanie v horách.

Trango Tech GTX je ľahká, flexibilná topánka, ktorá je vhodná najmä na vysokohorské túry, technické prístupové cesty a ako pracovné topánky pre vysokohorských vodcov a záchranárov. Zvršky sú vyrobené z tkaniny odolnej proti oderu s technológiou **Thermo Tech Injection**, špeciálnymi konštrukčnými aplikáciami z termoplastického materiálu, ktorý je preinjektovaný, aby sa minimalizovali švy a udržala sa hmotnosť na minime. Šnurovanie až ku špičke umožňuje maximálne nastavenie objemu a slučkové oká na šnúrky pomáhajú ďalej redukovať hmotnosť. Integrovaný jazyk využíva mäkkú strečovú tkaninu. Má ergonomický tvar s veľmi kompaktným vonkajším objemom, vďaka ktorému je výrobok veľmi pohodl-

ný a vhodný na dlhodobé používanie. Anti-šoková medzipodrážka z polyuretánu s nízkou hustotou znižuje nárazy počas chôdze a zachováva si svoje vlastnosti v priebehu času. Systém **3D Flex** uľahčuje pohyblivosť členka a poskytuje precíznu podporu v drsnom teréne, zatiaľ čo podrážka **La Sportiva Cube Sole** od spoločnosti **Vibram** s diferenciovanými výstupkami poskytuje vynikajúcu podporu na všetkých typoch terénu.

Trango Tech GTX: najlepšie technológie slúžiacie turistom.

2.

Druhou z novinek je legendárna lezečka **La Sportiva Testarossa**. Oproti minuloročnému modelu dostala celogumennú pätu, agresívny čierno-červený dizajn a vďaka systému **P3 Platform** je dokonalá od malých plôšok na trenie až po ostré mikro hranky.

Estetický redizajn slávneho modelu **Testarossa**, priliehavá lezečka *par excellence*, určená pre tých, ktorí používajú svoje nohy na „čítanie“ skaly.

Kombináciou syntetických a prírodných materiálov je táto topánka ideálnym kompromisom medzi komfortom a technickosťou. Použitie podšívok len na špičke a päte a ponechanie strednej časti bez podšívky, umožňuje lezečke kombinovať vlastnosti priedušnosti a pohodlia kože s precíznosťou a trvanlivosťou podšitej topánky. Patentovaný systém **edge randing** je aktívnu súčasťou jej fungovania a postupne rozdeľuje plantárne napätie. Asymetrický systém šnurovania umožňuje vlastné nastavenie vnútorného objemu. Konštrukčný systém, ktorý umiestnil podošvu len na prednú časť topánky, umožňuje lepšie priliehanie ku klenbe, zatiaľ čo päta má modernú konštrukciu navrhnutú na zlepšenie výkonu pri používaní päty pri lezení.

Testarossa:
Instantná klasika.

Bezpečnostné a inovatívne novinky v kolekcii Tatonky

Tatonka uviedla na trhovú kolekciu, ktorej súčasťou je nový rad batohov vybavený bezpečnostným systémom RECCO®.

Nové outdoorové batohy **Skill 30 RECCO**, **Kings Peak 45 RECCO** a **Kings Peak 60 RECCO** sú vybavené systémom RECCO® pre väčšiu bezpečnosť vo voľnej prírode. Vďaka integrovanému systému RECCO® môžu byť vysokohorskí turisti, dobrodruhovia, lyžiari, skialpinisti, vodáci a všetci vo voľnej prírode sa hýbajúci nadšenec oveľa rýchlejšie a bezpečnejšie lokalizovaní. V núdzových situáciách vás môžu profesionálne záchranné jednotky efektívne nájsť.

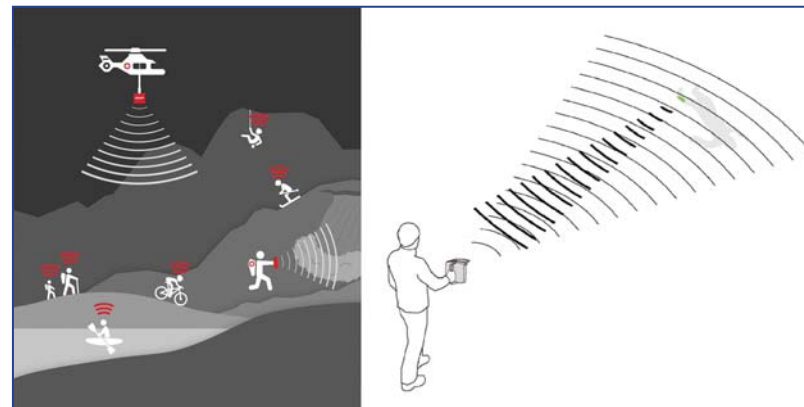

Oba modely batohov sú vyrobené zo špeciálneho „T-Dia Rip“ materiálu vyvinutého Tatonkou, ktorý je ľahký, super robustný a odolný proti roztrhnutiu. Systém X Vent Zero s optimalizovanou hmotnosťou poskytuje vašim chrbtom čo najlepšie vetranie s minimálnymi kontaktnými bodmi.

RECCO® záchranný systém je dvojdielna technológia. Lyžiarske strediská a záchranné tímy sú vybavené detektormi RECCO®.

Detektor vysiela signál smerového vyhľadávania, ktorý odrážajú reflektory RECCO®, ktoré majú vo výbave lyžiari, turisti, jazdci a iné osoby pohybujúce sa v prírode. Reflektory RECCO® nezabraňujú lavinám, ani nezaručujú lokalizáciu alebo prežitie zasypaných alebo stratených osôb. Reflektory tiež nie sú náhradou lavínového vyhľadávача.

Keď však niekto potrebuje viac pomoci, než mu môžu poskytnúť jeho priatelia, RECCO® reflektory dávajú ďalšiu šancu.

Do budúcnosti budú helikoptéry záchranných organizácií vybavené detektormi RECCO® tak, aby poskytli široké pokrytie regiónov, kde sa ľudia hýbu v prírode. Vyhľadávacie zariadenie odošle rádiový signál, ktorý je zrkadlený reflektorom RECCO®, ako názov napovedá. Detektor vrtulníkov je určený na rozsiahle vyhľadávacie nezvestných osôb v otvorenom teréne - 1 km² je možné prehľadať v priebehu 6 minút. Reflektory RECCO® sú integrované do rôznych druhov outdoorových produktov, aby ste boli vyhľadateľní pri každom druhu športu.

Skill 30 RECCO

Ultraľahký, vetraný turistický batoh s reflektorom RECCO® pre tých, ktorí rátať gramy. Váži presne

Dosah ručného detektora RECCO®

- otvorený priestor až do 120 m
- prachový sneh až do 20 m
- mokry sneh až do 10 m

800 gramov. Táto nízka hmotnosť sa dosahuje nielen redukovaným materiálom, vetraným systémom X Vent Zero, ale aj s ultraľahkým, ale extrémne odolným materiálom.

Kings Peak 45(60) RECCO

Pre outdoorových nadšencov, ktorí sa vždy snažia zabaliť čo najľahšie. S hmotnosťou 1950 gramov, je na batoh tejto veľkosti, neuveriteľne ľahký. Nos-

ný systém X Vent Zero s redukovaným materiálom tiež prispieva k zníženiu hmotnosti batohu a tiež zabezpečuje optimálne odvetrávanie chrbta. Kings Peak RECCO® je k dispozícii v dvoch veľkostiach a má reflektor RECCO®.

Photos: William Woodward

Rule the Rain

Twenty years of week-long camping, day-long climbs, and month-long treks in downpours, soakers and showers has made PreCip our #1 bestselling rain jacket. But success is nothing if not an incentive to improve. Just gear up – and rain supreme.

precip
eco

Men's & Wm's Precip Eco Jacket

100% PFC-free DWR

100% upcycled Nylon

Waterproof
10,000 mm

Breathable
10,000 MVTR

 Marmot